

תלמודו בידו

יבמות

דף פה עמוד ב

[א] מדוע לאלמנה הנשואה לכהן גדול יש כתובה, ואילו לשניה אין כתובה ?

[ב] מי הוסיף את הסברא, שבאלמנה לכהן גדול הוא מסיתה להינשא לו, ובשניות היא מסיתה שישאנה ?

[ג] אלו פסולי חיתון מן התורה סובר רבי שיש לה כתובה, אך לרשב"א אין לה כתובה מפני שהיא הסיתה לנישואין ?

[א] ר"ש בן אלעזר: הואיל והאלמנה מתחללת בביאתו, והכהן הגדול נפסל לעבודה עד שידור ממנה הנאה, יש קטטה ביניהם ולא תתעכב אצלו. אבל שניה הואיל ואינה מתחללת בביאתו, והוא אינו נפסל על ידה, אין קטטה ביניהם וחוששים שתתעכב אצלו. לכן קנסוה שתפסיד כתובתה בכדי שלא תתעכב אצלו.

רבי: אלמנה לכהן גדול אסורה מן התורה, ואין חשש שתינשא באיסור ולכן לא קנסוה. אבל שניות שאיסורן מדרבנן צריכים חיזוק, ולכן קנסוה בכתובתה.

[ב] ר"ש בן אלעזר: הטעם שבמקום ששניהם נפסלים קנסוהו, מפני שהוא זה שהסיתה. אך במקום שאינם נפסלים קנסוה, מפני שהיא זו שהסיתה לינשא. רבי: הטעם שכהן שנשא חלוצה יש לה כתובה אף שאסורה מדרבנן, כיון שהיא הסיתה.

[ג] ממזרת לישראל: כיון שהיא הסיתה אותו להינשא, כי בנה הממזר יטהר את זרעה כשישא שפחה ובנם העבד ישתחרר [אך לר' אליעזר דינו עבד ממזר]. מחזיר גרושתו: היא הסיתה, כיון שאין היא או זרעה נפסלים [לר' עקיבא בניה ממזרים]. בעולה לכהן גדול: היא הסיתה, כיון שאין חלל מחייבי עשה [לראב"י יש חלל מחייבי עשה]. מחזיר ספק סוטה: היא הסיתה, כיון שאינה נפסלת על ידו [לר' מתיא נעשית זונה בבעילתו]. מחזיר סוטה ודאי: היא הסיתה, שהרי כבר אסורה לכהונה [ואין בנה ממזר אף לר' ע].